

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.167/2023/5.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperes képviselője (eljáró kamarai jogtanácsos: felperesi képviselő) (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperes képviselője
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (14. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 1.K.700.984/2022/13. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2019. június 1. napjától 2022. május 31. napjáig tartó időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes hivatásos állományának tagjaként a szolgálati hely Rendészeti Osztály, Közrendvédelmi Alosztály Körzeti Megbízotti Csoportban (a továbbiakban: KMB csoport) körzeti megbízotti beosztásban teljesített szolgálatot. A működési körzete község 1, település 1, település 2 település 3 településekre, a KMB csoport működési körzetébe e településen kívül további 8 településre terjedt ki.

[2] A felperes a perbeli időszakban a kinevezése szerinti beosztásába nem tartozóan rendszeresen látott el a saját és a KMB csoport működési körzetén kívüli járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb szolgálati (átkísérési, előállítási, akcióban részvételi, rendezvénybiztosítási, határszolgálati, Covid ellenőrzési) feladatokat ellentételezés nélkül, az emiatt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[3] A felperes keresetében a perbeli időszakot érintően ellátott többletfeladatokért 1.043.550 forint megbízási díj és annak 2020. december 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), c) pontjaira, (2)-(5) bekezdéseire, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.), a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó hivatásos szolgálati viszonyban álló tagja illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BMr.) a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet, a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat), a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) egyes rendelkezéseire alapította. A megbízási díj havi mértékét a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, azzal, hogy több különböző beosztás feladatait látta el, melyek a szolgálatteljesítési idejének jelentős részét tették ki. A hivatkozott szolgálati feladatok ellátásáról tételes kimutatást csatolt.

[4] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúságát is vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerinti 1.043.550 forint megbízási díj, valamint annak 2020. december 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában, 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.2 2.) BM rendelet 69-70. §-aiban, a KMB Szabályzat 2., 3. d), 15., 18., 20-22., 24-25., 31., 37., 57-58., 61-63., 70. pontjaiban, valamint a Járőr Szabályzat 4-5., 7., 10. és 60. pontjaiban foglaltakra és a Kúria e tárgykörben hozott eseti döntéseire alapította.

[6] A tényállást a perben csatolt okiratok, valamint tanú tanúvallomása alapján állapította meg. A KMB Szabályzat fogalom-meghatározásai alapján rögzítette, hogy a felperes működési körzete község 1 település, a KMB csoport létrehozása nem eredményezi az eredeti működési körzet megváltoztatását, kibővülését. A KMB Szabályzat egyértelműen kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak a munkaköri leírás elkészítésekor ahhoz kell igazodnia, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők (Mfv.I.10.751/2016/4.). A körzeti megbízott és a járőr külön beosztás, függetlenül attól, hogy a feladatok között átfedések lehetnek. A lefolytatott okirati- és tanúbizonyítás alapján megállapította, hogy a felperes a KMB Szabályzat 24. pontjában foglaltakkal szemben a saját és a KMB csoport működési körzetén kívül, számos esetben körzeti megbízottal és nem járőrrel közösen, rendszeresen látott el járőri feladatokat, mely a beosztásától eltérő, többletfeladat ellátását jelenti. A felperes által többletfeladatként végzett átkíséréseket és előállításokat a KMB Szabályzat 25.a) alpontja alapján tilalmazottnak is minősítette. A határrendészeti feladatok tekintetében rögzítette, hogy a KMB Szabályzat 57. pontja szerinti eset nem teljesült, mivel a shengeni külső határ a különleges jogrend alkalmazásával elrendelt veszélyhelyzet miatt került visszaállításra. Az alperes a perben a KMB szabályzat 21. pontjában foglaltak fennálltát nem tudta bizonyítani, a Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) általi küldések csak egy része felelt meg a KMB Szabályzat 21. d) pontjának, az esetek nagy részében azok nem voltak késedelmet nem tűrő, halaszthatatlan intézkedést igénylőek. E körben nem tartotta megalapozottnak azt sem, hogy a fokozott ellenőrzések és a különleges jogrend miatt csupán eseti és nem rendszeres jelleggel került a felperes a körzetéből elvonásra. Megállapította azt is, hogy a többletfeladatok elrendelésére a létszámhiány miatt került sor, a felperes igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és c) pontjai alapján egyaránt megalapozottnak ítélte. A megbízási díj százalékos mértékét és összezszerúságát a keresetben megjelöltek szerint alaposnak, a felperes által végzett többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, jogszabálysértésként a Hszt. 71. § (1)-(6) bekezdéseit, 45. §-át, a 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdését, a – tévesen 33/2015. BMr.-ként megjelölt – 30/2015. BMr. 2. számú mellékletét, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdését; téves értelmezésként a KMB Szabályzat és az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai,

egyres rendőri szervek ügyeletei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás (a továbbiakban: TIK utasítás) egyes pontjait hivatkozva.

[8] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyes jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, azonban a tényállást csak részben állapította meg megfelelően, és ebből következően a megállapított tényállásnak a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel történő összevetése útján téves következtetésekre jutott, a tényállás [5], [8] bekezdései alatt olyan megállapításokat tett, amelyek a KMB Szabályzattal ellentétes, valamint a perben rendelkezésre álló és beszerzett bizonyítékok értékeléséből megalapozottan nem következnek. A per adatai nem támasztották alá, hogy a felperes rendszeresen járőri feladatokat, járőrszolgálatot látott el körzeti megbízotti működési körzetén kívül a TIK utasítása alapján. A közterületi szolgálatellátás legalapvetőbb formája a járőrözés, a KMB Szabályzat 37. pontjára figyelemmel a körzeti megbízott szolgálatteljesítési idejének 70 %-ában közterületi tevékenység ellátására köteles. A felperes csupán azt kifogásolta, hogy e feladatokat működési körzetén kívül is ellátta. Önmagában abból, hogy esetlegesen a működési körzetén kívül is ellátott ilyen feladatot, nem jelenthető ki megalapozottan, hogy járőr beosztásba tartozó feladatot látott el. A TIK ügyeletvezetője a teljes, aktuálisan szolgálatot teljesítő személyi állomány vonatkozásában gyakorolja az utasításadás jogát, következésképpen megalapozatlan, hogy a TIK utasítása alatt ellátott feladatok kizárólag járőr beosztásba tartozó feladatok lennének. Abból pedig, hogy a felperes szolgálati helyén a perbeli időszakban több járőri és járőrvezetői státusz betöltetlen volt, nem vonható le olyan következtetés, hogy a ténylegesen dolgozó járőrök és járőrvezetők az alacsony létszám miatt a járőri munkát nem tudták ellátni. Az alperes nem járőri beosztásba tartozó feladatokat láttatott el a felperessel. Hangsúlyozta, hogy a létszámhiány önmagában nem igazolja a megbízási díjra való jogosultságot. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletének [79] - [80] bekezdéseiben rögzítetten a jogalkotói szándék hibás értelmezése útján, a KMB csoport létrehozása indokának téves értelmezésével határozta meg a körzeti megbízott működési körzetének fogalmát; a [85]-[88] bekezdésekben pedig a közterületi szolgálat fogalmát is. A közterületi szolgálatellátás a közterületen végzett valamennyi rendőri tevékenységet, szűkebb értelemben azonban a közrendvédelmi, közlekedésrendészeti szolgálati ágak szervei által közterületen végzett rendőri tevékenységet jelenti. A körzeti megbízotti beosztás a közrendvédelmi szolgálati ágon belül helyezkedik el, legalapvetőbb formája a járőrözés, melyet a járőr és a körzeti megbízott is elláthat, utóbbi jellemzően a járőrözés keretében a KMB Szabályzat 50-63. pontjaiban írt rendészeti feladatként.

Tévesnek tartotta azt a következtetést, hogy a körzeti megbízott által ellátott közterületi szolgálat lényegében csak akkor tekinthető a körzeti megbízotti beosztásba tartozó feladatnak, ha azt a körzeti megbízott a működési körzetében és járőrrel közösen végzi. Ezen az alapon téves az a következtetés is, ha a működési körzetén kívül vagy egy, a KMB csoportba tartozó másik körzeti megbízottal látja el a körzeti megbízott ugyanazon a közterületi szolgálati feladatot, az már nem körzeti megbízotti beosztásba tartozó, hanem járőrfeladat. A körzeti megbízottnak a bővebb feladatrendszer indokolja a körzeti megbízott beosztásnak a járőr és járőrvezetői beosztáshoz képest magasabb jogszabály szerinti besorolását, melyhez magasabb összegű illetmény is társul. E körben a KMB Szabályzat 15., 21-22., 24. pontjaira hivatkozott, amelyek a körzeti megbízotti feladatellátást (így a közterületi szolgálatot is) a KMB csoport teljes körzeti megbízotti működési körzetében írják elő, esetlegesen több körzeti megbízott közös szolgálatellátásával. Emellett a felperes átkísérési feladatokat nem látott el, és a KMB Szabályzat 25. g) pontja szerinti feladatellátás is csekély mértékben fordult elő, mely a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjat nem alapozott meg. Tévesnek és jogszabálysértőnek tartotta a KMB Szabályzat 21. pontjában szabályozott esetkörök fennállását, amikor a körzeti megbízott a működési körzetéből eseti jelleggel elvonható volt.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a 21. pontban foglalt esetköröket külön-külön nem értékelte. Hangsúlyozta, hogy a rendszeresség az eseti jelleg meghatározásakor nem kizáró feltétel; a késedelmet nem tűrő rendőri intézkedés céljából való elvonás esetén a körzeti megbízott működési körzetéből történő elvonása pusztán amiatt nem mellőzhető, hogy arra az adott szolgálati napon vagy adott hónapban már többször, esetleg rendszeresen sor került. Állította, hogy a TIK küldésekre különösen indokolt, késedelmet nem tűrő rendőri intézkedések miatt került sor az esetek 90%-ában. Az azonnali rendőri intézkedés foganatosítása nem kizárólag járőrfeladat, azt a felperesnek a működési körzetén kívül is el kell látnia. Ha a helyszínen derül ki, hogy a bejelentés nem valós artalommal került megtételre, ez nem értékelhető az alperes terhére. A felperes küldései a KMB Szabályzat 21. pont c) alpontjában foglaltaknak megfeleltek, az azzal ellentétes állítások valóságát a felperesnek kellett volna bizonyítania, mely nem történt meg. A KMB Szabályzat 21. pontjában szabályozott kivételes esetek fennállására tett alperesi hivatkozások nem kerültek figyelembe vételre.

[9] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált, és amellyel kapcsolatban nem fejtette ki eltérő jogi álláspontját. A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú döntésére hivatkozással rámutatott, hogy e tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok következetesen helyt adnak a kereseteknek, elutasító ítélet nem ismert. Az alperes a járőrfeladat, járőrszolgálat tekintetében részben vitatta a tényállást, de nem jelölte meg, hogy mit tart helyes ténynek és az állítását milyen bizonyíték támasztja alá. Nem vitatta, hogy a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési ideje 70%-át egyébként közterületen kell töltenie, azonban e követelménynek főszabályként a saját működési körzetében kell teljesülnie. A lefolytatott bizonyítási eljárás – különösen a meghallgatott tanú tanúvallomása alapján – helyesen és okszerűen került megállapításra, hogy a körzeti megbízotti állomány a járőrhiány okán rendszeresen (minimum havi 2 alkalommal) eleve a teljes rendőrkapitányság illetékességi területén lettek járőrszolgálatra beosztva. Mindezekon kívül rendszeresen TIK küldetésekben vett részt, melynek során működési körzetét elhagyta. Kiemelte, hogy a körzeti megbízott járőrszolgálatra csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen, e szolgálatra a működési körzetén kívül, a KMB csoport működési területén sem vehető igénybe. A KMB csoport létrehozásával kapcsolatos alperesi érvelést a Kúria Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéletére utalással alaptalannak tartotta, továbbá megjegyezte, hogy a megbízási díj iránti igénye az alperesi álláspont elfogadása esetén sem lenne megalapozatlan, mivel szolgálati feladatokat a KMB csoport körzetén kívül is rendszeresen ellátott. A KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítésekkel hajthat végre, csak járőrvezetői feladatot láthat el, a szolgálatra beosztott járőrrel közösen és azt is csak a körzetén belül. Amennyiben ettől eltérően teljesíti a járőri feladatokat, akkor megbízási díjra jogosult. Átkísérési feladatokra a körzeti megbízott egyáltalán nem vehető igénybe, így annak alapján szintén megbízási díjra jogosult. Kiemelte, hogy a közterületi szolgálat a járőrszolgálatnak nem feleltethető meg, azzal nem feltétlenül azonos. A körzeti megbízotti és a járőrfeladatok elválnak egymástól, a munkáltató a munkaköri feladatokat csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg. Hangsúlyozta, hogy a per alapját képező járőr és egyéb feladatok rendszeresek, nem eseti jellegűek voltak. E két beosztás feladatait normális esetben azonos illetékességi területen párhuzamosan hajtják végre. A 30/2015 BMr. szerint a járőr és a körzeti megbízott különböző beosztás, mely két eltérő munkaköri feladatot takar, és két különböző munkáltató szabályzat foglalja össze az ezen munkakörökhöz kapcsolódó feladatokat. A működési körzetén kívüli

feladatellátás tekintetében a kimentési okok pontos megjelölése, az e körben való tényállítás és bizonyítás az alperes terhére esett, aki azonban e körben részletes tényállítást nem tett, bizonyítékot nem szolgáltatott. A KMB Szabályzat 21. pontja taxatív meghatározza, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből mely esetekben lehet meghatározott feladatokra elvonni, azonban ebbe a járőr és egyéb feladatok nem tartoznak bele. A megbízási díj mértékét az alperes a fellebbezésében nem vitatta.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[10] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[11] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján túlnyomórészt helyesen rögzítette, az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben a következőket emeli ki.

[12] Az alperes fellebbezésében a tényállás tisztázottsága és a bizonyítékok értékelése tekintetében állított eljárásjogi jogszabálysértést, illetőleg az elsőfokú ítélet anyagi jogi megállapításainak felülvizsgálatát kérte.

[13] Az alperes fellebbezésében helytállóan sérelmezte, hogy megalapozatlan volt az elsőfokú bíróság által rögzített tényállásnak az a megállapítása, miszerint a ténylegesen dolgozó járőrök és járőrvezetők a peresített időszakban kimutatható alacsony létszámuk miatt a felmerülő járőri munkát nem tudták ellátni. A másodfokú bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetkör vizsgálata legfeljebb annak az alperes által sem vitatott és ezen jogalap megállapításához nem elegendő ténynek a megállapítását tette lehetővé, hogy az szolgálati helyen a perbeli időszakban több járőri státusz időszakosan betöltetlen volt; mivel az ezt meghaladóan tett tényállási megállapítás valóban olyan, az alperes működési körébe tartozó, munkaszervezéssel kapcsolatos kérdés, mely túlterjeszkedett a per tárgyán. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásából az ezzel összefüggésben a [20] bekezdés alatt szereplő megállapítást és az indokolásban a [100] bekezdés alatt szereplő megállapításokat mellőzte; mert a felperes által ellátottként hivatkozott ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztások nem kerültek konkretizálásra és valamennyi felperesi többletfeladathoz hozzárendelésre, így a státuszok huzamos betöltetlenségéből nem következik okszerűen, további bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak fennállása. Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy a törvényszék a megbízási díj jogalapja körében a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára is alapította döntését, amikor a huzamosabb időn át, nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen, a működési körzetén kívül ellátott, a felperes szolgálati beosztásába nem tartozó járőri és egyéb feladatokat hangsúlyozta, így az a körülmény, hogy emellett a Hszt.

71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetkörrel kellő mélységben nem vizsgálta, és e körben téves következtetésre jutott, nem hatott ki az ügy érdemére.

[14] Az alperes a megállapított tényállás körében kifogásolta, hogy a felperes rendszeresen járőri feladatokat, járőrszolgálatot végzett, azonban a per adatai és a tanúvallomás a felperes által végzett, szolgálati beosztásába nem tartozó feladatok ellátását alátámasztották; ezért az alperes a tényállás ezen részének helytállóságát alaptalanul vitatta. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Kp. 78. § (2) bekezdése körében nem követett el olyan jogszabálysértést, mely az ügy érdemére kihatott volna.

[15] A tényállás megállapítás és a bizonyítékok értékelése körébe nem tartozó minden más kifogásolt ítéleti megállapítás (pl. a körzeti megbízott működési körzetének értelmezése, a KMB csoport létrehozásának célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásába, és melyek haladják meg azt) az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartozott és a felek eltérő jogértelmezéséből fakadt, amely jogértelmezést a Kúria már elvégezte. Nem volt vitatott, hogy a körzeti megbízott és a járőr két külön beosztást jelent. A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta, hogy amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.). Az elsőfokú bíróság ezzel egyezően helytállóan mutatott rá, hogy a KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítésekkel hajthat végre, vagyis csak járőrvezetői feladatot láthat el a szolgálat végrehajtására beosztott járőrrel közösen, a körzeti megbízotti körzetén belül. Ebből az következik, hogy amennyiben ettől eltérően teljesíti a járőri feladatokat, ellentételezésre jogosult.

[16] Az alperes a megállapított tényállás körében a felperes feladatait tartalmazó kimutatást nem vitatta, azonban azzal érvelt, hogy a világválság kapcsán elrendelt veszélyhelyzet miatt a KMB Szabályzat 21. pont c) alpontja által lehetővé tett eseti jelleggel vonta el a felperest a működési körzetéből, továbbá a felperesnek a saját és a KMB csoport működési körzetén kívüli járőri, járőrszolgálati feladatok ellátása a beosztásához képest olyan többletfeladat ellátást nem jelentett, amely alapján megbízási díjra válhat jogosulttá.

[17] Az ítéltábla rámutat, hogy a felperes keresetében a járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb szolgálati feladatok miatt igényelt megbízási díjat. Az elsőfokú bíróság az alperes által nem vitatott feladatkimutatásra és az ítéletének [74] bekezdésében tanú tanúvallomására alapítottnan helytállóan állapította meg, hogy a felperes által ellátott átkísérések, előállítások a beosztási feladatai közé nem tartoztak, azok a KMB Szabályzat 25. pont a) alpontja szerint a körzeti megbízott számára tiltottak, e feladatok ellátása miatt a felperest szintén megbízási díj illeti meg. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a perbeli időszakban a felperes határőrszolgálati feladatai nem feleltek meg a KMB Szabályzat 57. pontja szerinti esetnek, amely alapján ugyancsak megbízási díjra jogosult.

[18] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a felperes járőrfeladatokat a saját és a KMB csoport működési körzetén kívül nem eseti jelleggel, hanem visszatérő rendszerességgel látta el, amelyre nem adott jogalapot a KMB Szabályzat 24. pontja, valamint 21. b) és c) alpontjai, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartoznak. A 21. d) alpont vonatkozásában az alperes a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a TIK küldésekre késedelmet nem tűrő rendőri intézkedések miatt került sor, azonban ezen állítását semmivel nem támasztotta alá, ezért azt a másodfokú bíróság nem vizsgálhatta. A munkáltató az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni, ez a felperes esetében a körzeti megbízotti beosztás volt. A következetes bírói gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását; erre a Kúria egységesen és következetesen már több határozatában rámutatott (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[19] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra is, hogy a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzetén kívüli járőri tevékenysége a megbízási díjra nem ad alapot. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem alkalmasak. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla is irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.). Az ítéltábla hangsúlyozza, önmagában az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan különleges jogrend van kihirdetve, nem lehet kellő indoka annak, hogy a körzeti megbízottat egyébként azzal össze nem függő feladatra igénybe vegyék.

[20] A felperest a perbeli időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri és egyéb szolgálati feladatokra, ezért a működési körzeten kívüli járőri tevékenysége a különleges jogrend időszakában is megbízási díjra jogosította. A másodfokú bíróság e tekintetben leszögezi, hogy a KMB Szabályzat ugyan szolgálati viszonyra vonatkozó szabály, de nem jogszabály, így annak fellebbezésben megjelölt pontjai megsértésére történt hivatkozás önmagában a fellebbezésre nem adhatott alapot [Kp. 99. § (1) bekezdése].

[21] A Kúria korábbi döntéseiben (Kf.VII.39.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen végzett további tevékenység, az többletfeladatként értékelendő. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kógensek,

azok besorolása jogilag rendezett; ugyanígy azt is, hogy a felperes által felsorolt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartozóak voltak. Alaptalanul érvelt az alperes azzal, hogy a KMB csoport tagjaként a felperes körzeti megbízotti működési körzete a KMB csoport körzeti megbízottjainak összeadódott működési területére bővült, mert helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperesnek a munkaköri leírásban szereplő feladatait a működési területén kellett ellátnia, nem pedig a KMB csoport működési körzetében.

[22] A Kúria következetes gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül (Kf.VII.39.525/2021/3.).

[23] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján – megalapozták.

[24] Az alperes fellebbezésében ugyan hivatkozott a 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdésének sérelmére is, azonban ezzel összefüggő indokolást a felperesi igény jogalapjának vitatásán túlmenően nem adott elő. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – eljárásjogi szabálysértésre hivatkozással – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerűségi meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összecszerűségi eredményre vezettek volna. Mindezek hiányában a jogsértés tényének (a fellebbezésben felhívott jogszabályi rendelkezésből beazonosíthatóan a megbízási díj aránytalan mértékének) alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette.

[25] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[26] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[27] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[28] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[29] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. november 7.

dr. Kecskés Zsófia s.k.	dr. Szeles Balázs György s.k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró